

lede koalition. Denne mærkværdige påstand modsiges af en lang række kendsgerninger, men senest også af udtalelser fra Venstres daværende politiske ordfører, Jens Rohde.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at en uvildig undersøgelse af disse og andre spørgsmål vedrørende den danske deltagelse i Irakkrigen er en nødvendig forudsætning for at genopbygge tilliden mellem borgerne og politikerne og mindske risikoen for en lignende beslutning i fremtiden.

Folketinget anmoder derfor hermed regeringen om at nedsætte en undersøgelseskommission ledet af en dommer, som uhindret og uafhængigt af regeringen kan gennemgå sagens forhold og dokumenter og frit indkalde vidner og afgive sin endelige beretning om resultatet af undersøgelserne med henblik på behandling i Udvalget for Forretningsordenen, således at udvalget kan afgive indstilling om ansvarsspørgsmålet.

Forslagsstillerne lægger afgørende vægt på, at enhver skal være forpligtet til under vidneansvar at afgive forklaring for undersøgelseskommissionen som vidne, når kommissionen anmoder om det, med de undtagelser, som lov om undersøgelseskommissioner indeholder, jf. dennes kapitel 5. Dette indebærer, at formanden er dommer, jf. ligeledes lovens kapitel 5.

Den person, hvis forhold undersøges, har naturligvis ret til bisidder efter eget valg, jf. lovens § 21.

Forslagsstillerne lægger herudover vægt på, at enhver har pligt til at udlevere materiale til undersøgelseskommissionen, når kommissionen anmoder om

det, med de begrænsninger, som loven indeholder i kapitel 5.

Forslagsstillerne lægger endvidere afgørende vægt på, at møder i undersøgelseskommissionen og møder i retten er offentlige, med de begrænsninger, loven indeholder, jf. dennes kapitel 10.

Forslagsstillerne lægger endelig afgørende vægt på, at undersøgelseskommissionens beretning offentliggøres, jf. lovens § 32.

Efter forslagsstillernes opfattelse skal undersøgelseskommissionen have mulighed for at udlicitere analysearbejde på baggrund af de oplysninger, der indhentes, f.eks. og bl.a. til Dansk Institut for Internationale Studier.

Der kan f.eks. være en analyse af det materiale, den danske regering havde indhentet om den amerikanske regerings planer for at sikre freden i Irak efter den meget forudsigelige hurtige sejr for invasionsstyrkerne over Saddam Husseins militær, og hvilke drøftelser der fra start til slut har fundet sted mellem den amerikanske og den danske regering om en exitstrategi, om den danske regerings kendskab til menneskerettighedskrænkelser fra koalitionsstyrkernes og deres private sikkerhedskorps' side, om den danske regerings rådføring med og orientering af Folketinget og om uafhængige folkeretseksperters opfattelse af, hvorvidt krigen fandt sted på FN-pagtens grundlag og med grundlag i Sikkerhedsrådets forudgående beslutninger. Endelig kan der være behov for at få krigsdeltagelsen bedømt i relation til dansk parlamentarisk tradition på det udenrigspolitiske område.

Skriftlig fremsættelse

Mogens Lykketoft (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af regeringens tilslutning til og deltagelse i den internationale koalition til afvæbning af Irak.

(Beslutningsforslag nr. B 11).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.